

INFORMACE ZE ZAHRANIČNÍCH ČASOPISŮ č. 7-8/2019

Výběrová rešerše z Pedagogické bibliografické databáze. Plné texty článků lze objednat emailem na adrese studovna@npmk.cz

1.

Activity-oriented teaching of stochastics in elementary school [Na aktivitu orientovaná výuka teorie pravděpodobnosti a matematické statistiky na základní škole] / Ulrike Kipman, Anton Kühberger, Belinda Pletzer -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: British journal of educational psychology -- ISSN 0007-0998 -- Roč. 89, č. 1 (March) (2019), s. 131-145.

Existuje jen málo výzkumů o tom, jak děti seznamovat se stochastikou (teorií pravděpodobnosti a matematickou statistikou), ale je vcelku jasné, že pochopení této učební látky vyžaduje konkrétní zkušenost. Děti jsou schopny vyvinout si intuici pro stochastické myšlení, pokud řeší konkrétní pravděpodobnostní úlohy založené na obsahu adekvátním věku. Předložené studie se zúčastnilo 617 žáků ze základních a nižších středních škol (věk 6 - 12 let): část z nich se dostalo výuky zaměřené na konkrétní aktivitu, další část výuky s pracovními listy a část tvořila kontrolní skupinu bez jakékoliv intervence. U skupin s intervencí byl zaznamenán lepší výkon žáků a výuka zaměřená na aktivitu zaznamenala největší úspěch. Závěr studie tedy vyznívá ve prospěch výuky, kdy žáci mohou o vyučovaném tématu získávat konkrétní představy.

statistika ; pravděpodobnost ; vyučovací metoda ; základní škola ; aktivita ; aktivizující metoda ; myšlení ; intuice ; zkušenost ; učení praxí ; zákrok ; výzkum ; Rakousko ; věk 6-12 ; stochastika

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/473409>

2.

Adapting an Evidence-Based Early Childhood Tier 2 Program for Early Elementary School [Adaptace na důkazech založeného programu pro raný dětský věk Tier 2 na první ročníky základní školy] / Kevin S. Sutherland, Maureen A. Conroy, Bryce D. McLeod, Kristen Granger, Shannon L. Nemer, Rachel L. Kunemund, Adrienne Johnson, Chimere Miles -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Elementary school journal -- ISSN 0013-5984 -- Roč. 119, č. 4 (June 2019) (2018/2019), s. 542-561.

Protože rané školní zkušenosti mají významný a dlouhotrvající vliv na prospěch a sociální chování žáků, jsou vyvíjeny a implementovány programy, které zvyšují kvantitu i kvalitu pozitivních interakcí mezi učitelem a žákem a snižují frekvenci negativních interakcí. V článku je popsán proces vývoje jednoho takového intervenčního programu BEST in CLASS-Elementary, který vznikl adaptací programu Tier 2 BEST in CLASS-Preschool původně určeného pro předškoláky, kteří mají opakované problémy v oblasti chování. Významným rysem výsledného programu BEST in CLASS-Elementary určeného pro rizikové děti mladšího školního věku je vytváření partnerství mezi rodinou a učitelem dítěte.

výchovný program ; zákrok ; žák ; mladší školní věk ; vztah učitel-žák ; výchovné působení ; chování žáka ; prospěch ; spolupráce ve výchově ; vztah rodiče-učitel

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/474060>

3.

Am I smart enough? Will I make friends? And Can I Even Afford It? : exploring the College-Going Dilemmas of Black and Latino Adolescent Boys [Jsem dost chytrý? Najdu si kamarády? A můžu si to vůbec dovolit? : dilemata adolescentních chlapců afrického a latinskoamerického původu před vstupem na vysokou školu] / Roderick L. Carey -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: American journal of education -- ISSN 0195-6744 -- Roč. 125, č. 3 (May 2019) (2018/2019), s. 381-415.

Mladí Američané afrického a latinskoamerického původu z chudších společenství vnímají, a ve skutečnosti i čelí mnohým bariérám, pokud chtějí pokračovat v post-sekundárním vzdělávání. Prezentovaná studie zkoumala, jak jsou ambice barevných chlapců z 11. ročníků doprovázeny obyčejí jejich školy v procesu přechodu studentů na vysokou školu, rasovými stereotypy a finanční situací rodiny v rámci marginalizované komunity. Rozdělila dilemata chlapců na interní (názor na vlastní schopnosti potřebné pro studium a obava, zda si najdou nějaké kamarády) a externí (obavy, zda si mohou vysokoškolské studium

dovolit, limitované finanční prostředky a starost o rodinu). Výsledky mají pomoci nalézt vhodné intervence pro tyto chlapce.

vysokoškolské studium ; přechod ze střední na vysokou školu ; etnická menšina ; etnický původ ; financování ; nemajetný ; marginální skupina ; Spojené státy americké ; černoši ; latinskoamerická kultura ; obava

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/474108>

4.

A culture of question writing : professional examination question writers' practices [Kultura psaní otázek : praktiky profesionálních zkoušejících v psaní otázek] / Martin Johnson, Nicky Rushton -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Educational research : a review for teachers and all concerned with progress in education -- ISSN 0013-1881 -- Roč. 61, č. 2 (June) (2019), s. 197-213.

Vytvořit soubor vhodných otázek je ústředním problémem každé zkoušky, a její výsledek velkou měrou závisí na kvalitě položených otázek. Článek prezentuje studii, ve které 12 zkušených zkoušejících hovořilo o svých praktikách při tvorbě zkušebních otázek a o tom, jak tvoří jednotlivé otázky, když vytvářejí kompletní zkuškové dokumenty. Studie začala pozorováním tvorby otázek, poté následoval hodinový rozhovor s jejich autory, následně byly navržené otázky validovány a následoval telefonický rozhovor s autory. Výsledky ukázaly, že opakování během procesu psaní otázek hraje důležitou roli.

Reprezentuje formu rozhodování, které je v testech s otázkami běžné, vytváří se zcela logicky a má svá pravidla. Opakování také ukazuje, že různé problémy v rámci jednoho předmětu spolu souvisejí, což by zkuškový dokument měl vždy brát v úvahu.

examinátor ; zkouška ; test ; otázka ; praxe ; opakování ; vyučovací předmět ; Velká Británie ; metoda ; vytváření

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/474052>

5.

Do troublesome pupils impact teacher perception of the behaviour of their classmates? [Ovlivňují problémoví žáci, jak učitel vnímá chování jejich spolužáků?] / Albert W. Wienen, Laura Batstra, Ernst Thoutenhoofd, Elizabeth H. Bos, Peter de Jonge -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: European journal of special needs education -- ISSN 0885-6257 -- Roč. 34, č. 1 (February) (2019), s. 114-123.

Preference inkluzivního vzdělávání klade velká očekávání na schopnost učitele učit všechny žáky, včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků s problémovým chováním. Tato studie zkoumala, zda učitel vnímá chování celé třídy více negativně, pokud je v ní několik žáků s problémovým chováním. Dotazník vyplnili učitelé z 184 tříd z 31 běžných škol. Proměnnými byly emocionální problémy, problémy s chováním, problémy s hyperaktivitou, se spolužáky, s nízkou mírou prosociálního chování i obecnější problémy. Ukázalo se, že počet problémových žáků ve třídě významně ovlivňuje vnímání ostatních žáků ze strany učitele v negativním světle. Výsledky vyznívají jako naléhavá žádost o kontextuální perspektivu chování žáků ve třídě, kvůli hodnocení jednotlivých žáků i kvůli výběru přesně cílených intervencí.

inkluzivní vzdělávání ; žák ; chování žáka ; problémové dítě ; učitel ; vnímání ; třída ; kázeň ; vztah učitel-žák ; vztahy mezi vrstevníky ; výzkum ; Nizozemsko

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/474016>

6.

Factors that influence early school leaving : a comprehensive model [Faktory ovlivňující předčasný odchod ze školy : povšechný model] / Diego González-Rodríguez, María José Vieira, Javier Vidal -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Educational research : a review for teachers and all concerned with progress in education -- ISSN 0013-1881 -- Roč. 61, č. 2 (June) (2019), s. 214-230.

Předčasný odchod ze školy je významný a komplexní problém ve všech vzdělávacích systémech. Dosavadní výzkum se soustředil na různé aspekty tohoto jevu, avšak většinou z jednoho úhlu pohledu. Španělská studie se soustředí na všechny proměnné, které mohou ovlivňovat předčasný odchod žáka ze školy (v povinném vzdělávání) v globálním měřítku. Zkoumala 32 analýz z

celého světa a pracovala s 122 proměnnými, jejichž přehled přináší tabulky v článku.

nedokončení studia ; povinné vzdělávání ; působení ; chování žáka ; analýza vědecké literatury ; svět ; Španělsko ; proměnná

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/474057>

7.

Igrovoje oborudovanije v korrekcii motornoj alalii [Herní vybavení v korekci motorické alálie] / N. Šabalina -- rus -- Obsahuje bibliografické odkazy: 3

In: Doškol'noje vospitanije : organ Ministerstva prosvěščenija RSFSR -- ISSN 0012-561X -- Roč. 91, č. 4 (2019), s. 61-65.

Motorická alálie je narušení systému jazykových komponentů: fonetiky, fonologie, lexiky i gramatiky. Děti s touto poruchou mají své vlastní vnímání a paměť, mohou být i mentálně opožděné. Při sezení u stolu a prohlížení obrázků, jakkoliv zajímavých, nevydrží dlouho. Autorka článku představuje hry a herní vybavení, které vyvolávají u dětí-aláliků zájem a vtahují je do procesu učení. Jde o magnetické tabulky, loutky, nářadí, razítkové tiskárničky apod. Hry jsou podrobně popsány a doplněny fotografiemi používaného vybavení.

předškolní výchova ; předškolní dítě ; handicap ; mentální handicap ; mentální retardace ; vnímání ; hra ; vybavení ; učení ; jazyková dovednost ; jazyk ; didaktická souprava ; Rusko ; jazykový projev

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/473478>

8.

The longitudinal effects of induction on beginning teachers' stress [Dlouhodobý vliv začátků v povolání na míru stresu u začínajících učitelů] / Ruth Harmsen, Michelle Helms-Lorenz, Ridwan Maulana, Klaas van Veen -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: British journal of educational psychology -- ISSN 0007-0998 -- Roč. 89, č. 2 (June) (2019), s. 259-287.

Učitelství je vysoce stresující povolání. Ví se ale jen málo o tom, jaké programy pro začínající učitele mohou snížit míru jejich stresu. Předložená studie zjišťovala důvody stresu a reakce na něj u učitelů, kteří vyučují maximálně tři roky. Vzorkem bylo 393 začínajících učitelů, kterým byly nabídnuty čtyři různé varianty intervence. Ukázalo se, že vnímaný stres způsobený vysokou psychickou náročností povolání se v průběhu času zvětšuje, zatímco stres způsobený negativními aspekty se snižuje. Redukce množství práce snižuje úroveň vnímané psychické náročnosti, negativních sociálních aspektů i reakcí na stres. Vnímaná podpora efektivního chování při výuce snižuje míru negativních pocitů a nespokojenosti. Vhodná intervence umí snížit míru stresu v začátcích školní výuky u začínajících učitelů.

začínající učitel ; pedagogické povolání ; stres ; zákrok ; psychika ; pomoc ; působení ; výzkum ; Nizozemsko

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/473773>

9.

Mind wandering, together with test anxiety and self-efficacy, predicts student's academic self-concept but not reading comprehension skills

[Roztěkanost, společně se strachem ze zkoušení a s vnímanou osobní zdatností, predikují žákovu sebekoncepci, ale ne dovednost porozumět čtenému textu] / Lorenzo Desideri, Cristina Ottaviani, Carla Cecchetto, Paola Bonifacci -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: British journal of educational psychology -- ISSN 0007-0998 -- Roč. 89, č. 2 (June) (2019), s. 307-323.

Roztěkanost je často spojována se špatnými školními výsledky, ale tato spojitost ještě nebyla dostatečně prozkoumána přímo ve třídě. Při zkoumání této spojitosti byla většinou opomíjena míra motivace. Prezentovaná studie zkoumala vliv dispoziční tendence k roztěkanosti na dovednost porozumět čtenému textu a na akademické sebepojetí žáka s proměnnými: pohlaví, věk, strach ze zkoušení, vnímaná vlastní zdatnost a seberegulační strategie. Výsledky studie prováděné na vzorku adolescentů přímo v rámci vyučovací hodiny podtrhuje důležitost správně vyhodnocovat vliv roztěkanosti na akademické sebepojetí žáka, s ohledem na komplexní vzorec jeho motivačních a emočních proměnných.

nepozornost ; sebepojetí ; hodnocení žáka ; strach ze zkoušky ; třída ; porozumění textu ; čtení ; motivace ; psychologie chování ; výzkum ; vnímaná zdatnost ; proměnná

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/473805>

10.

Mit Janusz Korczak ist die Heilpädagogik neu zu vermessen [Nově přehodnotit léčebnou pedagogiku s využitím odkazu Janusze Korczaka] / Ferdinand Klein -- ger -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Vierteljahresschrift für Heilpädagogik und ihre Nachbargebiete : VHN -- ISSN 0017-9655 -- Roč. 88, č. 2 (2019), s. 93-99.

Polský lékař, pedagog, spisovatel, komentátor a kritik společenského dění Janusz Korczak zanechal svým životem, prací a péčí o sociálně znevýhodněné děti jedinečný odkaz toho, co znamená jednat v zájmu dítěte jako pedagog i jako člověk. Příspěvek zaměřuje pozornost na vybrané aspekty jeho pedagogiky. Pozornost si zaslouží Korczakovo chápání dítěte coby osoby rovné dospělému, jíž náleží nezcižitelná dětská práva, prosazování demokratičnosti v každodenní výchově a vzdělávání i respektování dětské individuality. Korczakovo dílo i životní příklad chápe autor příspěvku jako inspiraci pro odborníky v oblasti léčebné pedagogiky ve vědecké sféře i v praxi.

pedagog ; lékař ; spisovatel ; společnost ; kritičnost ; člověk ; život ; práce ; péče o dítě ; zájem ; dítě ; práva dítěte ; sociální znevýhodnění ; dospělý ; rovnocennost ; pedagogika ; individualita ; vzdělávání ; demokratická výchova ; speciální pedagogika ; věda ; praxe ; Korczak, Janusz, ; Korczak, Janusz, ; životní příklad ; inspirace

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/473602>

11.

Modul'nyje programmy : metodičeskaja pomošč' roditeljam doškol'nikov, polučajuščich semejnoje obrazovanije [Modulové programy : metodická pomoc rodičům předškoláků, kteří se vzdělávají doma] / N. Levšina, S. Jurevič, L. Sannikova, N. Stepanova -- rus -- Obsahuje bibliografické odkazy: 5

In: Doškol'noje vospitanije : organ Ministerstva prosvěščenija RSFSR -- ISSN 0012-561X -- Roč. 91, č. 5 (2019), s. 12-17.

Článek se věnuje přístupům a rozpracování modulových programů a metodickou pomocí rodičům, jejichž předškolní děti se vzdělávají formou rodinné výchovy a vzdělávání. Představen je náhradní program rodičovské přípravy k realizaci edukační oblasti Vývoj řeči, která je rozpracována v souladu se státní politikou předškolního vzdělávání a skládá se z cílové, informační, praktické, diagnostické a metodické části. Tyto programy jsou součástí celostátního projektu, jehož cílovou skupinou jsou Moderní rodiče. Detailní rozpracování jednotlivých modulů v tabulkách.

předškolní dítě ; předškolní výchova ; domácí vzdělávání ; rodiče ; rodičovská účast ; metodická příručka ; metodika ; projekt ; vztah rodiče-škola ; Rusko

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/473677>

12.

Muzykal'naja terapija : podgotovka k škole detej s OVZ [Muzikoterapie : pro zdravotně postižené děti před nástupem do školy] / Je. Fondorka -- rus -- Obsahuje bibliografické odkazy: 6

In: Doškol'noje vospitanije : organ Ministerstva prosvěščenija RSFSR -- ISSN 0012-561X -- Roč. 91, č. 5 (2019), s. 72-81.

Děti s handicapem, ať už se vzdělávají ve škole nebo doma, mohou prožívat mnoho složitých situací. Před vstupem na základní školu je nutno připravit je na novou životní etapu. Hodiny hudební výchovy mohou v dítěti aktivovat jeho potenciální možnosti a stát se zdrojem pozitivního prožitku. Jakékoliv dítě je schopno hýbat se do rytmu, protože tato reakce vzniká spontánně. Pomocí pohybů do taktu hudby se učí své pohyby koordinovat. Autorka článku je vedoucí pedagogicko-psychologické poradny a při své práci muzikoterapeutky aktivizuje postižené děti pomocí hudby a tance. Poskytuje popis typické muzikoterapeutické hodiny, popisuje její etapy. S notovými záznamy melodií.

předškolní dítě ; mateřská škola ; handicap ; postižený ; psychoterapie ; muzikoterapie ; pohyb ; hudba ; rytmus ; Rusko

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/473750>

13.

Probleme clever lösen : Arbeit mit heuristischen Hilfsmitteln, Strategien und Prinzipien [Chytré řešit problémy : práce s heuristickými nástroji, strategiemi a principy] / Grit Kurtzmann -- ger -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Grundschulunterricht Mathematik -- ISSN 1865-4983 -- Roč. 66, č. 1 (Februar) (2019), s. 4-8.

Úvodní článek k tematickému číslu časopisu věnujícímu se získávání heuristických dovedností v matematice již v prvních ročnících základních škol. Všimá si toho, že téměř ve všech oblastech každodenního života existují problémy, které lze vyřešit pomocí matematiky. Získávání heuristických dovedností by podle autorky článku mělo být jedním ze základních úkolů matematické výuky. Ve využití různých heuristických strategií a jejich kognitivním propojování s obsahem učení spatřuje důležitý krok k rozvoji matematického myšlení žáků od prvních ročníků ZŠ - v článku jsou uvedeny příklady k praktickému využití v 1. - 6. ročníku.

matematika ; metodika ; heuristická metoda ; poznávací schopnost ; strategie učení ; řešení úloh ; žák ; základní škola ; první stupeň ; výuka ; obsah výuky ; myšlení ; rozvíjení schopností ; ročník 1-6 ; principy

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/473749>

14.

Razvitije logičeskogo myšlenija u doškol'nikov na verbal'nom materiale [Rozvoj logického myšlení předškoláků na verbálních materiálech] / A. Belošistaja -- rus -- Obsahuje bibliografické odkazy: 4

In: Doškol'noje vospitanije : organ Ministerstva prosvěščenija RSFSR -- ISSN 0012-561X -- Roč. 91, č. 5 (2019), s. 25-29.

Představeny jsou vzory úloh používaných pro rozvoj logického myšlení a předškoláků v posledním ročníku MŠ na verbálních materiálech. Mají probíhat v zaměstnáních cílených na rozvoj řeči. Úlohy jsou zformulovány a formovány způsobem, aby jejich splnění napomáhalo rozvoji logického myšlení dítěte. Zároveň jsou orientovány na tradiční řečový materiál a jeví se jako organická část zadání. Článek obsahuje ukázky konkrétních úloh, každá úloha je doplněna ilustrací.

předškolní dítě ; mateřská škola ; logické myšlení ; rozvoj ; vývoj řeči ; řečová dovednost ; rozvíjení schopností ; Rusko ; vzor ; úkol

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/473684>

15.

Social justice teacher educators : what kind of knowing is needed?

[Pedagogové sociální spravedlnosti ve vzdělávání učitelů : jaké znalosti jsou potřeba?] / A. Lin Goodwin, Kelsey Darity -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Journal of education for teaching : international research and pedagogy -- ISSN 0260-7476 -- Roč. 45, č. 1 (February) (2019), s. 63-81.

Co potřebují učitelé budoucích učitelů znát, aby mohli posunout výuku sociální spravedlnosti k jejímu prosazení ve své vlastní vzdělávací praxi? Autoři ve výzkumu použili pět znalostních domén potřebných k výuce: osobní, kontextuální, pedagogickou, sociologickou a sociální, a jejich optikou zkoumali literaturu používanou ve vzdělávání učitelů, publikovanou v letech 2010 - 2016 v časopisech v Austrálii, Velké Británii a USA. Studie zjistila, že pedagogové ve vzdělávání učitelů dávají přednost osobním a kontextuálním znalostem, a také, jak konceptualizují vzdělávací rovnost a sociální spravedlnost. Ukázaly se i jejich priority a problémy v době, kdy většina učitelů předstupuje před etnicky i sociálně diverzifikovanou třídu.

učitel ; vzdělávání učitelů ; rovnost možností ; sociální pedagogika ; spravedlnost ; výuka ; praxe ; znalost ; výzkum ; odborná literatura ; přístupnost vzdělání ; konceptualizace

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/473632>